

Oponentský posudek bakalářské práce Pavly Táborské s názvem Diversity Management

Posuzovaná bakalářská práce se zabývá tématem, které je sice vysoce aktuální a široce diskutované, přesto však realita každodenního života ukazuje na mnohé rezervy a nedostatky. Diskuse o konceptu tzv. diversity managementu ovšem nabývá na četnosti a do budoucna lze navíc počítat s jeho narůstajícím vlivem. Práce má rozsah 58 textových stran + 4 strany příloh a je rozdělena do 6 samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Soupis bibliografických citací obsahuje 34 pramenů, z toho 7 cizojazyčných. Jedná se o relevantní výběr literatury odpovídající úrovni. Autorka v celém textu prokazuje svou schopnost korektně s těmito prameny pracovat a i z jazykového hlediska je text bez výraznějších nedostatků. Celkový dojem ruší pouze nesjednocená úprava ústředního pojmu, který se v textu objevuje jako „Diversity Management“ i „diversity management“. Ze skutečně malého množství obsažených pochybení bych ještě uvedl nedokončenou větu na str. 43 či nesprávné uvádění zdrojů z kolektivních pramenů.

Obsah prvních dvou kapitol tvoří především obecný terminologický a teoretický vhled do celé problematiky zaměřený primárně na sociální a legislativní východiska, příp. na historické kontexty vývoje konceptu. Text je sice poměrně podrobný, nicméně poměrně nekoherentní a některá téma jsou zpracována spíše povrchním způsobem. Výklad se dotýká celé řady dílčích problematik, které ovšem nejsou dostatečně vyčerpány. Často navíc absentuje výchozí definice ústředních pojmů. Autorka se např. zabývá rozborem dokumentů ošetřující lidská práva, pojem sám ovšem vysvětlen není (co to jsou ta lidská práva, jaká práva má na mysli?). Stejně tak není dostatečně vysvětlen pojem diskriminace, který má ve svém původním pojetí zcela neutrální význam – jako rozdílné zacházení, bez negativního podtextu. O pozitivní diskriminaci se píše pouze v souvislosti se sedmdesátými léty v USA, i když by bylo možné najít celou řadu aktuálních a nám bližších příkladů z prostředí EU i ČR.

Třetí kapitola se již věnuje samotnému rozboru konceptu DM. Potenciálně zajímavý je především rozbor některých vybraných problematických skupin, přesto se však pravděpodobně jedná o nejméně koherentní pasáže práce. Rozhodně by si zasloužily poněkud hlubší analýzu a vysvětlení některých kontextů. Proč si např.

autorka myslí, že 1. světová válka změnila situaci na trhu práce z pohledu žen více v USA než v Evropě? Co má na mysli tvrzením, že problematikou genderu se systematicky zabývá gender mainstreaming (str. 22)? Rád bych také upozornil na skutečnost, že v době ekonomické krize nezaměstnanost mužů převýšila nezaměstnanost žen (viz str. 24) a nedá se proto hovořit o tom, že se rozdíl „zmenšuje“. Nejsou vysvětleny pojmy „multikulturalismus“ a „interkulturalismus“, ačkoliv charakter textu k tomu přímo vybízí. V souvislosti se staršími osobami jsou uvedeny statistiky EU pro jedince ve věku 50+, zatímco situace v ČR je charakterizována pomocí skupiny 65+. V této souvislosti je třeba konstatovat, že jedinci v postproduktivním věku (tj. 65+) nejsou dosud primární cílovou skupinou DM. Opomenuta je rovněž problematika Age Managementu (ten je pouze obecně zmiňován). V souvislosti s legislativním zakotvením nelze hovořit o antidiskriminačním zákonu Evropské unie, ale pouze o konkrétních variantách jednotlivých členských zemí.

Čtvrtá kapitola je pak zaměřena na místo DM v organizaci. Právě tato kapitola se jeví jako nejkonkrétnější a nejpřínosnější. Zajímavá je zde především komparace s některými souvisejícími koncepty (společenská odpovědnost, work-life balance). Přehledně působí i rozbor možných přínosů a rizik. Specifické vyústění mají tyto pasáže i v poslední kapitole zabývající se realitou DM v ČR především na základě analýzy dostupných výstupů a šetření.

Otázky k diskusi:

- 1) Mohla by autorka uvést několik konkrétních příkladů nepřímé a pozitivní diskriminace, nejlépe v kontextu ČR?
- 2) Na str. 14 autorka píše, že šíření DM napomáhá hlavně EU. Jak konkrétně?
- 3) Co znamená pojem gender mainstreaming a do jaké oblasti je zaměřen?

Z celého textu je zřejmé, že autorka se v dané problematice solidně orientuje, přesto je však celkové vyznění determinováno sníženou homogenitou a komplexností výkladu. Domnívám se nicméně, že práci lze považovat za celkově zdařilou a vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 29. srpna 2011

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.